

Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij
T.a.v. Mevrouw Van der Wal
Minister voor Natuur en Stikstof
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)
Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon

M.H. de Beer
secretaris

T 070-4569656
M +31(0)6-52596983
Maaike.de.Beer@ofl.nl

Kenmerk

IENW/BSK-2023/325292

Datum 3 november 2023
Betreft Aanbieding Agenda Natuurinclusief 2.0 aan
Kabinet

Geachte mevrouw Van der Wal, beste Christianne,

Op 3 november nam u namens het kabinet de Agenda Natuurinclusief 2.0 in ontvangst, een mijlpaal in de transitie naar een natuurinclusieve samenleving. Met deze brief bied ik u de volledige inhoud van de [Agenda Natuurinclusief 2.0](#) aan. Ik kijk uit naar het resultaat van de appreciatie van Agenda 2.0 door het demissionair kabinet.

De Agenda Natuurinclusief 2.0 bouwt voort op het fundament van de Agenda 1.0 en laat een ambitieus en toekomstgericht pad zien naar een samenleving waarin natuur en menselijke activiteiten met elkaar verweven en in balans zijn. De mens als onderdeel van de natuur en de natuur verweven in al ons menselijk handelen. Het is een Agenda van hoop en verbinding. Hoop omdat het laat zien dat de gigantische problemen met de natuur wel degelijk oplosbaar zijn. Verbindend omdat het niet alleen mens en natuur verbindt, maar ook natuur als oplossing presenteert voor de andere grote transitie van deze tijd.

De ambitie is verwoord van 10 maatschappelijke domeinen om gezamenlijk te werken aan het herstellen van en versterken van onze natuurlijke omgeving, zodat wij deze in betere staat door kunnen geven aan toekomstige generaties. Ik hoop dat ook u deze ambitie, hoop en verbinding in de Agenda terugleest.

De totstandkoming van de Agenda 2.0 is het resultaat van nauwe samenwerking en goede dialoog tussen publieke en private partijen en is gebaseerd op de inspiratie van koplopers die er in alle tien domeinen te vinden zijn. Als voorzitter van het NiNO, en met mij de 20 NiNO-leden waaronder de 10 domeinleiders, ben ik allereerst bereid de Agenda zo nodig aan u of aan uw collega's toe te lichten. Ook bied ik aan om in een technische briefing de Agenda 2.0 nader toe te lichten in de Tweede Kamer, zodat Kamerleden een volledig begrip krijgen van de ambities, voorgestelde maatregelen en mogelijke impact ervan op onze samenleving.

Daarnaast wil ik benadrukken dat de Investeringsagenda een integraal onderdeel vormt van de Agenda Natuurinclusief. Deze zal meer inzicht bieden in de financiële aspecten

Datum

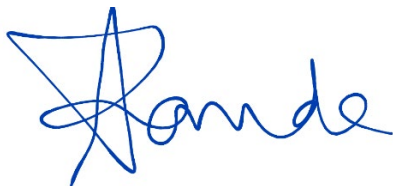
1 november 2023

van het realiseren van onze natuurinclusieve ambities. De Investeringsagenda wordt na de vaststelling in het NiNO op een later moment nagezonden, aan u of uw opvolger.

Komende tijd wordt gewerkt aan de bestuurlijke verankering van de Agenda 2.0, waarbij het mijn voorkeur heeft de essentie van de Agenda 2.0 op te nemen in een bestuursovereenkomst tussen provincies, rijk, gemeenten en waterschappen. Dat zou het (met de gemeenten en waterschappen verbrede) Natuurpact 2 kunnen zijn of een andere daaraan gelijkwaardige overeenkomst. Ook met de maatschappelijke partijen in de 10 domeinen zal worden gewerkt aan verankering via akkoorden, manifesten en pacts, afhankelijk van de stand van zaken per domein.

Ik hoop op een vruchtbare voortzetting van onze samenwerking en kijk er naar uit om met uw opvolger toe te werken naar een nog ambitieuzere Agenda Natuurinclusief 3.0.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Em. prof dr. André N. van der Zande
Voorzitter NiNO
Ambassadeur Natuurinclusief

